

gyermekeket a kötőhangzók szükségességére s megállapítatom, hogy a kötőhangzók mindig magánhangzók.
A tábla képe ez lesz. (Pld.):

Egyesszám:

ceruza
tollszár
könyv
pad
ablak
virág
kutya

Többszám:

ceruzák
tollszárok
könyvek
padok
ablakok
virágok
kuttyák

III. Begyakorlás. 1. Összefoglalás.

2. Egyes- és többszámú szavak kikeresése tárgyalt olvasmányból.

. Csendes foglalkozás. Miből van az iskolában egy, több?

13.10—13.40-ig.

Helyesírás és nyelvi magyarázatok

IV. OSZTALY.

A tanítás anyaga: A jelző.

Nevelői cél: A jelző, mint az érzelem kifejezője.

Szemléltető és egyéb taneszközök: Színes táblakréta, rajz, levél.

I. Előkészítés: 1. Kapcsolóismétlés. Mi mindent érthetünk meg a mondatból? Én is, ti is, sok mindent gondolhatunk. Amit gondolunk kimondhatjuk, leírhatjuk. Látom Ferencet s ezt gondolom: Ferenc ír. (Megvizsgáljuk a mondot tartalmát a tanultak alapján.)

2. Áthajlás. Mennyi mindent meg lehet érteni a beszédből!

3. Célkitűzés. De ennél még többet is. Beszélgessünk, írjuk le beszélgetésünket s vizsgáljuk meg annak értelmét!

II. Tárgyalás. 1. Az indukció anyagának fölépítése. Jóska, te szeretsz rajzolni. Rajzolj ezekkel házat! (Színes krétával). Ti meg figyeljétek. Jóska cselekvésével kapcsolatosan táblára kerülnek a következő mondatok:

Jóska házat rajzolt.

Krétával rajzolta.

A ház kéményéből füst száll.

2. A példamondatok értelmének vizsgálata. (Ugyanugy járok el, mint a mondatrészek vizsgálata alkalmával.)

3. A jelző elhelyezése a mondat értelmében. Mit rajzolt, Jóska? Igen ám, de van kis ház, nagy ház, földszintes, meg emeletes ház is. Mondjátok meg azt is, milyent rajzolt! (Színes krétával, pótjellel odaírom a bővítőrészt: Jóska földszintes házat rajzolt.

Ebből most már az is megtudhatja, hogy Jóska nem emeletes, hanem földszintes házat rajzolt, aki nem látta a rajzot. (A következő mondatokat hasonlóképen vizsgálatom és bővitem.)

4. A jelző értelmezése. Melyik résszel erősítettünk? Olvassuk el anélkül! Bővítő résszel! Mit tudunk meg a bővítőrészből? Melyik szó tulajdonságát jelöltük meg azzal, hogy földszintes? — értelmezem a jelző tartalmi jelentését. (Hasonlóképen értelmezem a többi jelzőt is.)

III. Begyakorlás. 1. Miért kellett ezeket a mondatokat jelzővel bővitenünk?

2. A jelző, mint az értelem kifejezője. (Levél szemléltetés.)

3. Csendesfoglalkozás. Jelzővel bővített mondatok szerkesztése.

13.40—14.10-ig.

Történelem

V.—VI. OSZTALY.

A tanítás anyaga: Az ország föl szabadulása a török uralom alól.

Nevelői cél: A nemzetet ért csapást — bármily nagy és bármily hosszú ideig tartson is — Istenbe vetett hittel, összetartással, erős akarattal, kitartó munkával ki lehet heverni.

Szemléltető és egyéb taneszközök: Bottkai Miklós és Benczur Gyula: „Buda visszafoglalása“ című azonos képei, Savoyai Jenő herceg budavári szobra. (Kép).

I. Előkészítés. 1. Kapcsolóismétlés és érdeklődéskeltés. A múlt órai anyag számonkérése. Hazánk állapota a mohácsi ütközet után. A török terjeszkedési vágya. Bécs ellen indul.

2. Célkitűzés. Beszélgessünk a bécsi ostromról, meg arról, mi történt az ostrom után.

II. Tárgyalás. 1. Bécs várának fölmentése. Szobieszkzy János lengyel király segítségével révén a török sereg csufos vereséget szenved. A megvert török sereg üldözése. A felszabadító sereg sikerei. (Érsekujvár, Visegrád, Vác).

2. Buda visszafoglalása, a vár ostroma. Kik vettek részt a föl szabadító seregben? Lotharingiai Károly seregének megérkezése a vár alá. Hogyan zajlott le a vár ostroma